

Lühikokkuvõte

KC ENERGY PIHLAKA SOLAR PV PROJEKT, EESTI

Jaanuar 2024

Lühikokkuvõte

Jaauar 2024

Avalik

Kontaktandmed:

Nimi: Ats Kukk, Projektijuht

Aadress: Veskiposti 2, Tallinn, Estonia, 10138

Telefon: +372 5682 8705

Meil: ats.kukk@kaamos.ee

Nimi: Mihkel Loorits, Töötervishoiu- ja tööohutuse juht

Aadress: Veskiposti 2, Tallinn, Estonia, 10138

Telefon: +372 5565 3326

Meil: mihkel.loorits@kaamos.ee

SISUKORD

LÜHENDID.....	3
1. SISSEJUHATUS.....	4
2. PROJEKTI KIRJELDUS	4
3. TAUST.....	6
3.1. Projekti Põhjendus.....	6
3.2. Keskkonna-, Ohutus- ja Kogukonnaalaste Nõuete Järgimine.....	7
3.3. Keskkonna- ja Sotsiaaltegevuskava.....	8
3.4. Projekti Kavandamine ja Nõuete Järgimine.....	8
3.5. Maa Omandamine.....	8
4. SIDUSRÜHMADE KAASAMINE	9
5. KOKKUVÕTE KESKKONNA- JA SOTSIAALSEST MÕJUST NING LEEVENDUSMEETMETEST	9
6. KOMMUNIKATSIOON.....	13
6.1. Sidusrühmade Kaasamise Plaan.....	13
6.2. Kaebuste Esitamise Mehhanism.....	14
7. KONTAKTINFO	14

LÜHENDID

Lühend	Selgitus
CESMP	Ehituse keskkonna- ja sotsiaalkorralduskava
EBRD	Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank
EHSS	Keskkond, tervishoid, ohutus ja sotsiaalala (tegevused)
EL	Euroopa Liit
E&S	Keskkonna- ja sotsiaal (valdkond)
ESAP	Keskkonna- ja sotsiaaltegevuskava
ESDD	Keskkonna- ja sotsiaalne hoolsus
EU	Euroopa Liit
GIP	Hea rahvusvaheline tava
HR	Inimresurssid
KMH	Keskkonnamõju hindamine
NTS	Lühikokkuvõte
OHS	Töötervishoid ja tööohutus
PRs	Jõudlusnõuded
PV	Fotogalvaaniline
SEP	Sidusrühmade kaasamise plaan
SPV	Erikasutusega sõiduk
TMP	Liikluskorralduskava
TTTO	Töötervishoid ja tööohutus

1. SISSEJUHATUS

KC Energy kavandab Eestis Kehra lähedal asuva kahe kõrvuti asetseva päikeseenergia (PV) jaama, mille koguvõimsus on 52,5 MWp, ehitamist ja käitamist (projekt). Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) kaalub projekti rahastamist.

Projekt ehitatakse ja seda juhitakse eriotstarbelise sõiduki (SPV) all, mis finantsseisundi lõpetamisel kuulub 100% KC Energy OÜ-le (KC Energy). 2020. aastal asutatud KC Energy on Kaamos Grupi ja Combiwood Invest LLC ühisettevõtte. Pihlaka 1 ja 2 ehitustööde teostaja valitakse välja 2024 aasta kevadel.

EBRD tellis projekti keskkonna- ja sotsiaalse hoolsuskohustuse (ESDD) hindamise, mis hõlmas kohapealset külastust ja projekti teabe kameraalset ülevaatamist 2023. aasta septembris. Projekt on liigitatud B-kategooriasse vastavalt projekti liigile EBRD keskkonna- ja sotsiaalpoliitika (2019) kohaselt, kuna võimalik kahjulik mõju keskkonnale ja ühiskonnale (E&S mõjud) on kohaspetsiifilised, suures osas pöörduvad ning neid saab hõlpsasti leevendada kättesaadavate, soovitatud leevendusmeetmete abil.

Käesolev lühikokkuvõte (NTS) annab ülevaate projekti ehitamise ja toimimisega seotud keskkonna- ja sotsiaalsest mõjust ja eelistest. Samuti tehakse kokkuvõtte, mõjude leevendamiseks ja esitatakse lühiülevaade leevendusmeetmete juhtimiseks arendusprojekti kõigis etappides.

2. PROJEKTI KIRJELDUS

Projektiks on kahe eraldiseisva, kuid kõrvuti asetseva päikeseelektrijaama (Pihlaka 1 võimsusega 7.5 MW ja Pihlaka 2 võimsusega 45 MW), ehitamine ja käitamine Jaamade kavandatav koguvõimsus on 52.5 MW. Objekt asub Eestis, Harjumaa kaguosas. Objektid asuvad Tallinnast ligikaudu 27 km kagus ja Kehra linnast 1.2 km edelas. Planeeringuga hõlmatavate kinnistute suurused on järgmised:

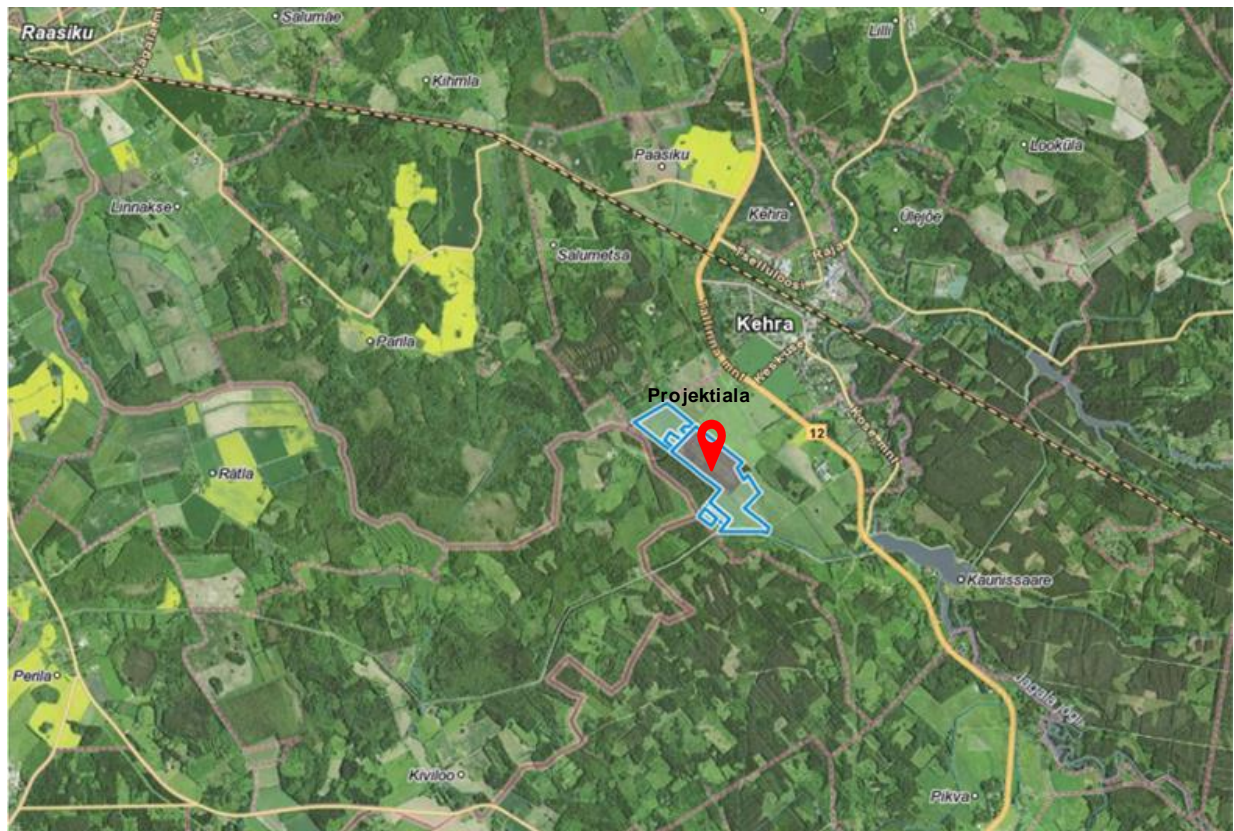
- Pihlaka 1 – 7.5 MW 11.54 hektaril.
- Pihlaka 2 – 45 MW 71.63 hektaril.

Eeldatakse, et projekti eluiga on vähemalt 20-25 aastat. Projekti komponendid on järgmised:

- Kaks kõrvuti asetsevat päikeseelektrijaama;
- Kaks ligikaudu 4,2 km pikkust maa-alust ülekandeliini (Pihlaka 1, 10 kV ja Pihlaka 2, 33 kV), mis ühendavad projektiala põhja suunal asuva olemasoleva alajaamaga; ja
- Alajaam.

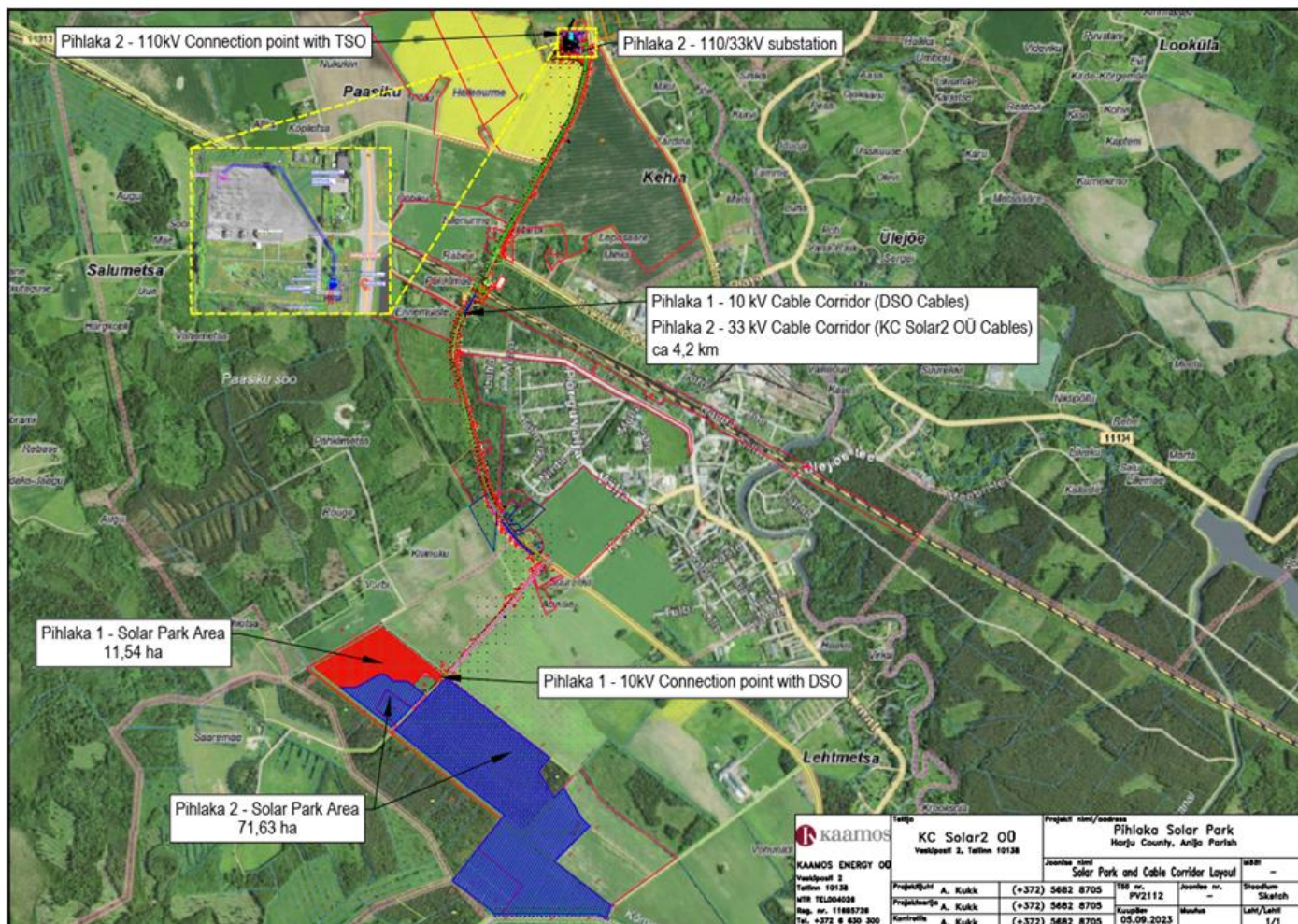
Projekti lõplik ajakava ei ole veel kokku lepitud. Siiski eeldatakse, et Pihlaka 1 ehitus algab 2024. aasta kevadel ja valmib 2024. aasta lõpus, Pihlaka 2 ehitus algab aga 2024. aasta suvel ja lõpeb 2025. aastal.

Joonis 1 - Projektiala asukoht

Joonis 2 - Projekti osade ülevaatekaart

3. TAUST

3.1. Projekti Põhjendus

Eestis on käsil oluline energiaüleminek, mis vähendab oluliselt taastumatute energiaallikate, näiteks põlevkivi, rolli riigi tulevases energiabilansis. Täna tugineb riigis elektri tootmine endiselt valdavalt kodumaisel kaevandatud põlevkivil, millele järgnevad maagaas ja biokütused. Eesti on seadnud eesmärgiks lõpetada põlevkivist elektrienergia tootmine aastaks 2035 ning järk-järgult vähendada põlevkivi kasutamist ka muu energia tootmiseks kuni selle lõpliku kasutamise lõpetamiseni 2040. aastaks ja riik soovib jõuda kliimaneutraalsuseni 2050. aastaks. Selle saavutamiseks tuleb riigil mitmekesistada oma majandust fossiilkütuste kasutuse vähendamise ning taastuvate energiaallikate osakaalu ja mahtude suurendamisega. Sellisena on Eestis loodud vajadus uute tootmisvõimsuste järele ja positiivne kontekst päikeseprojektide arendamiseks.

Eestis on vastu võetud mitmeid riiklikke energiasstrateegiaid, mis toetavad riigi üleminekut taastuvate energiaallikate kasutamise suurendamisele. 2017. aastal kiitis Eesti valitsus heaks Eesti energiapoliitika arengukava aastani 2030, mis toob välja

mitmed riiklikud energiaeesmärgid. Sealhulgas on otsustatud, et taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri tootmine moodustab 50% kodumaisest elektrienergia lõpptarbimisest. Projekt toetab Eestit taastuvenergia eesmärkide saavutamisel ning aitab kaasa EL-i eesmärgile saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Projekti eelised on kokku võetud allpool:

- **Energiavarustus** – Eeldatakse, et projektist saavad kasu Eesti-sisesed elektritarbijad, kellel on paremad kasutustingimused. Projekti raames müüakse elektrienergiat turuhinnaga päev-ette turul või päevasisesel turul Nordpooli turu elektrikauplejate kaudu. Seetõttu suurendab projekt energiavarustuse usaldusväärsust, suurendades installeeritud võimsust ja tagades nõudluse rahuldamise kõrgendatud surve ajal.
- **Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine ja õhukvaliteedi paranemine** – Projekt aitab kaasa rohelisele üleminekule, kuna selle tulemuseks on taastuvenergia tootmine ning seeläbi süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine riigis. Eesti taastuvenergiaga varustatuse suurendamine vähendab õhusaasteainete nagu lämmastikoksiidide, vääveldioksiidi, osakeste ja kasvuhoonegaasi - süsinikdioksiidi heitkoguseid, mis on õhukvaliteedi parandamise kaudu kasulik kohaliku elanikkonna tervisele.

3.2. Keskkonna-, Ohutus- ja Kogukonnaalaste Nõuete Järgimine

Projekt peab vastama asjakohaste riiklike, EBRD ja EL keskkonna-, sotsiaal-, tervise- ja ohutusalaste õigusaktide ja standardite nõuetele. Keskkonnakaitse ning kogukonna tervise ja ohutuse tagamiseks rakendatakse kõige rangemaid eeskirju ja/või nõudeid (olgu need siis seatud riigi, EBRD või EL poolt).

Keskkonna- ja sotsiaalseid nõudeid reguleerivad järgmised Eesti Vabariigi õigusaktid:

- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus;
- Avaliku teabe seadus;
- Töölepingu seadus;
- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus;
- Töötervishoiu ja tööohutuse seadus; ja
- Planeerimisseadus.

Projektiga seotud rahvusvahelised laenuandjad nõuavad, et nende rahastatavad projektid vastaksid järgmistele rahvusvahelistele standarditele:

- EBRD keskkonna- ja sotsiaalpoliitika 2019 ning EBRD tulemuslikkuse nõuded (PRs);
- Selle projektiga on seotud EL direktiivid, sh KMH direktiiv, jäätmete raamdirektiiv, linnu- ja elupaikade direktiiv, veepoliitika raamdirektiiv ning töötervishoiu ja tööohutuse direktiiv; ja
- Hea rahvusvaheline tava (GIP), eriti IFC EHS üldsuunised, aprill 2007.

3.3. Keskkonna- ja Sotsiaaltegevuskava

Päikeseenergia projekti projekteerimise ja ehitamise keskkonna- ja sotsiaalhoolsusanalüüs (ESDD) on läbi viidud vastavalt EBRD toimivusnõuetele, ELi nõuetele ja rahvusvahelistele parimatele tavadele. Analüüsiga tuvastatud lünkade täitmiseks koostatud keskkonna- ja sotsiaaltegevuse tegevuskava (ESAP). ESAP sisaldab meetmeid, mida on vaja rakendada, et viia projekt vastavusse EBRD nõuetega. KC Energy tagab ESAPi rakendamise.

Samuti töötati ESDD põhjal välja avalikustamispakett, mis sisaldab käesolevat lühiülevaadet (NTS) ja sidusrühmade kaasamise kava (SEP). SEP pakub raamistiku sidusrühmade konsultatsiooniks ja projekti avalikustamise teabeks, sealhulgas soovitusi ja juhiseid potentsiaalsete sidusrühmade tuvastamiseks, konsultatsiooniks kasutatavate meetodite osas ning viiteid protsessi dokumenteerimiseks ja dokumentide säilitamiseks.

3.4. Projekti Kavandamine ja Nõuete Järgimine

Projekti kavandid ja asjakohased taotlused on esitatud Anija vallale. Ametlik kirjavahetus kinnitab, et projekti praeguses etapis ei nõuta keskkonnamõju hindamist (KMH). Anija valla poolt väljastatud projekteerimistingimustes (20111002/15837) on märgitud, et Projekt vastab ehitusseadustiku nõuetele ning et arendusega hõivatav maa on väheväärtuslik. Anija vald on aga seadnud projektile projekteerimisnõuded, mis sisaldavad sealhulgas objekti ümbruse taimestiku hindamise, visuaalsete häiringute minimeerimise ja kõigi projekti komponentide paigutamise avalikest teedest vähemalt 20 m kaugusele.

Anija vald on juba väljastanud ehitusload nii Pihlaka 1 päikesepargile (2312271/00951) ja Pihlaka 2 päikesepargile (2312271/09537). Asjakohastele lubadele ja kinnitustele, mis tuleb projekti jaoks veel hankida, viidatakse ESAP-is ja need hangitakse enne tegevuste alustamist. Lubadest ja kinnitustest nõutakse veel järgmisi:

- Kaablikoridori ehitusteatis; ja
- Kasutusluba.

3.5. Maa Omandamine

Päikesepargid hakkavad paiknema Anija vallas seitsmel katastriüksusel. Kõik päikesepargi alused katastrid kuuluvad Raudlepa Põllud OÜ-le, mis kuulub KC Energy SPV-le. Kõik need maatükid omandati aastatel 2022–2023 ostu-müügi tehinguga, mille osas on sõlmitud kirjalikud lepingud. Kaablikoridori ehitamisest mõjutatud maa-ala kuulub viiele erinevale sidusrühmale. Neli maatükki kuuluvad avalikõiguslikele osapooltele, sealhulgas Anija vallale, Transpordiametile, Maa-ametile ja Eesti Raudteele. Kõigile nendele maatükkide kasutuseks on KC Energy allkirjastanud kasutusõigused. Viimane maatükk kuulub eramaaomanikule, kes meelsasti andis Anija vallale nõusoleku maakasutuslepingu sõlmimiseks kaablikoridori rajamiseks ja korrashoiuks. 14.04.2023 allkirjastati eramaaomaniku ja KC Energy vahel maakasutusõiguse notariaalne leping.

4. SIDUSRÜHMADE KAASAMINE

Pihlaka päikeseelektrijaama projekt arendus oli avalik protsess. Projekti taotlus läbis vallas avalikustamise, kus kogu projekti teave ja projekteerimistingimused avalikustati Anija valla veebilehel ning kohalikus ajalehes, kus paluti esitada projekti arendajale kommentaare ja küsimusi. Detailne ülevaade projekti asjaoludest ja seotud dokumentidest oli avalikkusele kättesaadav Anija valla veebilehel (<https://anija.ee/>) ajavahemikul 15 – 29 detsember 2021. Enne seda avaldati kohalikus ajalehes artikkel, mis reklaamis projekti avaliku koosoleku toimumise kuupäeva ja asukohta ning infot arendusprojekti detailide kohta. Vallavalitsuse korralduse eelnõu avaliku väljapaneku perioodil aga märkusi ega ettepanekuid ei laekunud.

Jaauanuaris 2022 toimus Anija vallavolikogu saalis Pihlaka päikesepargi avalik arutelu. Kaasamiskoosolek protokolliti. Avalikku istungit juhatas abivallavanem ning sellel osalesid mitmed arendusest potentsiaalselt mõjutatavad maaomanikud ja kohaliku kogukonna liikmed. Koosolekul osales Kaamos Energy esindaja, kes tutvustas kavandatavat Pihlaka projekti koos projekteerimistingimustega. Avalikul istungil tõstatasid kohalviibijad küsimusi päikeseenergia tehnoloogia, projekti eluea ja maa valiku kriteeriumite kohta. Kaamos Energy jagas kokkutulnutega projekti konkreetseid üksikasju ja kinnitas, et projekteerimisel jäetakse välja kogu väärtuslik põllumaa, mis tähendab, et projekti alaks saab valida ainult madala väärtusega maa.

Arenduse jooksul on samuti on läbi viidud konsultatsioonid nende maaomanikega, keda puudutab projekti jaoks vajaliku kahe maa-aluse ülekandeliini kaablikoridori ehitamine. Konsultatsioonid nende maaomanikega ei olnud avalik menetlus. Kuid kõiki mõjutatud maaomanikke teavitati ametlikult ja neid kutsuti kaasamiskoosolekule. Avalikul koosolekul kohalviibijatest koostati nimekiri koos kaasamiskoosolekul osalenud isikute asjakohaste kontaktandmetega.

Projekti jaoks välja töötatud SEP kirjeldab ettevõttele ettevõtmiseks tegevusi sidusrühmade edasiseks kaasamiseks. Täiendavad üksikasjad SEP-i kohta on esitatud allpool peatükis 6.

5. KOKKUVÕTE KESKKONNA- JA SOTSIAALSEST MÕJUST NING LEEVENDUSMEETMETEST

Projektil on eeldatavasti väike mõju keskkonnale, tervisele ja ohutusele ning kogukonnale (sotsiaalne mõju). Mõju saab veelgi vähendada lihtsate juhtimiskontrolli meetmete rakendamisega päikesejaama ehitamise ja käitamise ajal. Päikeseenergia projekti arendamisega seotud peamised potentsiaalsed keskkonna-, tervise- ja ohutus- ning sotsiaalsed mõjud ning nendega seotud leevendusmeetmed nende mõjude ohjamiseks on kokku võetud allolevas tabelis.

Tabel 1: Projekti Mõju Hindamine ja Leevendamine

Teema	Mõju	Leevendus
Liiklus ja Transport	Ehituse ajal võib teedel liiklussagedus kasvada, mille tagajärjeks on väiksemaid häiringuid ja võimalik heite suurenemine, mis mõjutab kohalikku õhukvaliteeti, tulenevalt sõidukite	Töötatakse välja ja rakendatakse kohaspetsiifiline liikluskorralduskava (TMP), mis hõlmab ka tolmutõrjet, mida kõik töövõljad peavad järgima. TMP sisaldab asjakohaseid

	<p>heitgaasidest eralduvatest saasteainete heitkogustest ja mehhanismide hooldusest (õlivahetused, määrimised). Liikluse ebasoodne mõju piirdub projekti ehitusetapiga ning peamiselt kaasneb see kaupade ja materjalide veoga. Näiteks nagu päikesepaneelid ja nendega seotud seadmete, töötajate, veemahutite, keemiliste välitualettide toomine, ja vahetamine ning kõik hooldusmaterjalide ja -seadmete vedu.</p>	<p>meetmeid transpordiga seotud negatiivse mõju leevendamiseks, sealhulgas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tööliikluse vältimine tipptundidel; ▪ Sõidukite kiiruse piiramine tolmuheitmete minimeerimiseks ja liiklusõnnetuste ärahoidmiseks; ▪ Liikluse piiramine asulates, lubades seda ainult päevasel ajal; ▪ Eraldatud parkimiskohad; ▪ Sõidukite regulaarne hooldus väljaspool objekti; ▪ Sõidukite ja masinate tankimine selleks ettenähtud kohtades; ja ▪ Sõidukid ja seadmed lülitatakse välja, kui neid ei kasutata ning neid ei jäeta tööle, et vähendada heitkoguseid ja säästa kütust.
Jäätmed	<p>Projekti ei näe ette, et peale üldehitusjäätmete (nt pakendid, kaubaalused vms) tekiks palju teisi jäätmeid. Üüritud kütteseadmete, tualettruumide jms kohapealse äraviimise ja nõuetekohase käitlemise eest vastutab töövõtja. Reovee viib ära ja käitleb või korraldab nõuetekohase käitluse samuti lepinguline ettevõtte. Üks potentsiaalselt ohtlik jäätmekategooria jäätmevoos on purunenud päikesepaneelid.</p>	<p>Töötatakse välja ja rakendatakse jäätmekava (sh reovee kogumiseks ja käitlemiseks). Jäätmekava sisaldab lisateavet pargi eluea jooksul tekkinud iga jäätmeliigi kirjelduse, võtmepersonali ja jäätmekäitluse vastutuse, erinevate jäätmeliikide jäätmekäitlusmeetmete (korduskasutamine, ringlussevõtt, taaskasutamine ja kõrvaldamine) kohta ning iga erineva jäätmeliigi hinnanguline eeldatav kogus. Jäätmed kogutakse ja viiakse projekti alalt maineka, vastava jäätmeliigi käitlemise õigusega jäätmekäitleja poolt, vastava jäätme edasiseks käitlemiseks sobivasse rajatisse.</p>
Vesi	<p>Eeldatavasti ei mõjuta projekt kohalikku veevarustust. Veekasutus ehitusetapis piirdub peamiselt hooldusega. Päikesepaneelid puhastuvad tuule ja vihmavee toimelise, seega ei eelda toimiv park vee kasutamist. Projekti asukoha välispiirist ligikaudu 150 m lääne pool asub Tallinna veehaarde kanal, mis suunab lisavett Ülemiste veepuhastusjaama. On väike oht, et ehitustegevuse käigus tekkiv reovesi võib sattuda sellesse veekogusse, kui seda ei juhita ära nõuetekohaselt.</p>	<p>Ehitustööde teostaja korraldab ehituse ajal liigvee äravoolu selliselt, et oleks välditud ärajuhtitava vee sattumine kanalisse ja teistesse objekti läheduses asuvatesse veekogudesse.</p>
Muld ja Pinnas	<p>Projektiga seotud ehitustegevus võib põhjustada põllumaa kadu, pinnase erosiooni või saastumist.</p>	<p>Pinnase erosiooni ja saastumise riski vähendamiseks rakendavad töövõtjad leevendusmeetmeid, et vältida reovee juhuslikku sattumist kohalikku keskkonda ja mullaressursi kadu. See hõlmab järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mulla kogumine; ▪ Ehitusaladelt väljavõetud pinnase ja aluspinnase eraldamine ja ladustamine;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kõigi häiritud alade taastamine mulla ja pinnasega; ja ▪ Kõikide materjalide, seadmete, kütuse ja õli ladustamine selleks ettenähtud ja lekkekindlates hoiukohtades.
Kogukonna Tervishoid, Ohutus ja Turvalisus (Õhukvaliteet, tolm, müra ja vibratsioon)	<p>Õhusaaste võib tekkida sõiduki liikumisel ja muul ehitustegevusel tekkivast tolmust. Müra- ja vibratsioonitase võib tõusta ka ehitustööde ajal, eriti objekti ettevalmistamise ajal. Mõju kogukonnale hõlmab ka kohalike elanike ohutuse ja turvalisuse vähenemist suurenenud maanteeliikluse ja tööjõu sissevoolu tõttu. Need mõjud piirduvad siiski projekti ehitusetapiga.</p>	<p>Töötatakse välja ja rakendatakse projekti ehituse keskkonna- ja sotsiaaljuhtimiskava (C-ESMP), et leevendada kohaspetsiifilisi negatiivset mõju keskkonnale, tervisele ja ohutusele ning sotsiaalseid mõjusid. Kava sisaldab meetmeid heitkoguste, müra, tolm, heitvee, ohtlike ainete käitlemise, liikluse, töötervishoiu ja -tööohutuse, objekti turvalisuse, tööjõu sissevoolu vähendamiseks ning tegevusi keskkonnajärelevalveks, seireks ja auditeerimiseks ning nende tegevuste ajakava. Projekti kogukonna kaebuste esitamise mehhanism on välja töötatud SEP osana, et tagada probleemide tõstatamine ja leevendamise kavandamine ning rakendamine.</p>
Looduslik Mitmekesisus	<p>Pihlaka 2 objektile tuleb maha võtta umbes 100 puud, et teha ruumi projektile ja vältida paneelide varjutamist.</p> <p>Projekti alad ja nendega seotud rajatised ei asu ühelgi kaitsealal. Üks objektile lähimaid looduskaitsealasid on Jägala jõgi, mis asub projektialas välispiirist ligikaudu 1,8 km ida pool. Eeldatavasti ei mõjuta projekt ühtegi määratletud kaitseala. Ka mainitud kaitsealusest jõest asub objekt piisavalt kaugel mõju välistamiseks. Suurem osa maatükist olnud veel hiljuti korrapärase hooajalise põllumajandustootmise all, mistõttu on ebatõenäoline, et ala on väärtuslik elupaik elupaiga mõistes või elupaigaks kaitsealusele liigile.</p> <p>Võimaliku ebasoodne mõju lindudele elektriliinidest on välistatud, kuna ülekandeliinid on maa all.</p>	<p>Ehituse eel tehakse bioloogilise mitmekesisuse sõelhinna, et tuvastada võimalikud pesitsevad linnud ja/või loomastik, mida taimestiku eemaldamine häirida võib. Lisaks tehakse kõik Pihlaka 2 alale vajalikud puude raie tööd väljaspool lindude pesitsusaega.</p> <p>Et vähendada ehituse ajal kohaliku taimestiku ja loomastiku hävitamise, ümberasustamise või häirimise ohtu, peavad kõik töövõtjad ja alltöövõtjad järgima järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Laoplatsid tuleb piirata taraga; ▪ Vältida tuleb keemiliste herbitsiidide kasutamist, et välistada nende ärakanne lähedalasuvatesse veekogudesse (nt Jägala jõgi ja Ülemiste kanal); ▪ Materjalide ja/või kemikaalide ohutu käitlemine, sh ladustamine; ▪ Katke kaevikud ja augud või tagage lõksu sattunud loomadele väljapääsud ja evakatsiooniteed; ▪ Objekti eeltööd (nt taimestiku, puude ja kivide/rahnude jne eemaldamine) toimub viisil, mis välistab loomade hukkumise või vigastamise; ▪ Võimaluse korral säilitatakse täiskasvanud puud/võsa ja kivihunnikud/rahnud; ja ▪ Ehitus- ja eksploatatsioonietapis kasutada valgustust ainult sihipäraselt ja minimaalselt, valgus suunatakse allesjäänud pöösastest ja puudest eemale. <p>Projekti käitamisetapis võetakse kasutusele ka spetsiifilised bioloogilise mitmekesisust tagavad meetmed. Sealhulgas kasutatakse tara, mis</p>

		võimaldab väikestel imetajatel ja teistel väikeloomadel ohutult aia alt läbi pääseda, kasutatakse mitteinvasiivset hooldustehnikat ja välditakse pestitsiidide kasutamist.
Maastik, Vaated ja Visuaalne Mõju	Projektiala maastiku visuaalne väärtus on madal. Ala maastik ei ole kaitse all. Ka kohalikus kontekstis ei peeta seda ala maastikuliselt väärtuslikuks. Lisaks on suurem osa projekti alast juba ümbritsetud puude ja madalama taimestikuga, mis vähendab projektiala võimalikku visuaalset mõju lähedalasuvatele elanikele.	KC Energy rakendab ja integreerib Anija valla poolt ette nähtud projekti kavandamise nõuded, sealhulgas objekti ümbruse taimestiku sõelanalüüsi, et minimeerida visuaalseid häireid ja paigutada kõik projekti komponendid avalikest teedest vähemalt 20 m kaugusele.
Töötervishoid ja Tööohutus	Eeldatavasti ei kaasne suuri või tõsisemaid tööohutusega seotud riske. Ehitusperioodil on ehitustööliste jaoks kõrge riskiga tegevusteks on aga kokkupuude elektriõhtudega ja elektrilöögi oht; töö kõrgusel; kokkupuude raskete seadmete ja masinate kasutamisest tulenevate füüsiliste ohtudega; komistamis- ja kukkumisoht; kokkupuude müra ja tolmu; ja kokkupuude ohtlike materjalidega.	Tööõnnetuste ja intsidentide riski minimeerimiseks, ohutu töökeskkonna tagamiseks ning töötajate tervise ja seadmete ohutu kasutamise edendamiseks töötatakse välja ja rakendatakse ehitustööde teostaja poolt töötervishoiu ja tööohutuse (TTTO) kava. Lisaks rakendatakse hädaolukordadeks valmisoleku ja reageerimise kava, mis võtab arvesse erinevaid hädaolukordi ja võimalikke õnnetusi, konsulteerides kõigi asjaomaste osapooltega, nagu töövõtjad, alltöövõtjad, kohalikud päästeteenuste pakkujad ja TTTO järelevalveasutused.
Töö- ja Töötingimused	Töövõtjate ja alltöövõtjate halb juhtimine kujutab endast tervise-, ohutus- ja turvariske nii töötajatele kui ka kogukonna liikmetele.	KC Energy võtab vastu personalipoliitika ja tegevusjuhendi, et reguleerida töötajate käitumist objektil. Käitumiskoodeks sisaldab kinnitust mittediskrimineerimise, soolise vägivalla ja ahistamise, töötajate organisatsioonide, töötajate õiguste, laps-/sunnitööjõu mittekasutamise kohta. Eeskirju kohaldatakse ka töövõtjate ja alltöövõtjate suhtes ning kohustus neid nõudeid järgida sisalduvad nende lepingus. Kõigile projektiga seotud töötajatele on probleemide või kaebuste esitamiseks tehakse kättesaadavaks ka eraldi töötajate kaebuste esitamise mehhanism.
Maa Omandamine ja Tegevuste Ümberasustamine	Projektiga ei kaasne füüsilisi ega majanduslikke muutusi. Pihlaka 1 objektil ei ole mingeid märke ametlikust ega mitteametlikust maa majanduslikust kasutusest. Pihlaka 2 kinnistut üürib hetkel tähtajalise rendilepinguga kohalik talunik. Kaablitrassil ei toimu praegu ametlikku ega mitteametlikku maa majanduslikku kasutust ning tegevusi. Projekt ei tingi tegevuste ajutist ega alalist ümberpaiknemist. Küll aga võivad kaablikoridori ehitamisest mõjutatud maaomanikud kogeda väiksemaid häiringuid (müra, liiklus,	Projekti jaoks on välja töötatud SEP, milles on üksikasjalikult kirjeldatud viivitamatute konsultatsiooni- ja kaasamistegevuste kava, sealhulgas ülekandeliinide ehitamisest mõjutatud maaomanike jaoks, mis on vajalikud sidusrühmade praeguste probleemide lahendamiseks, samuti regulaarsed konsultatsiooni- ja avalikustamistegevused kogu projekti kestuse jooksul. SEP-i osana on välja töötatud projekti kogukonna kaebuste esitamise mehhanism, mida jagatakse mõjutatud maaomanikega, et nad saaksid muret hõlpsasti esitada.

	tolm jne) ehituse ja ekspluatatsiooni (hoolduse) käigus.	
Surve Munitsipaal-Infrastruktuurile ja Teenustele	Arvestades, et projekt ei nõua suuri veekoguseid ega muid lisaressursse, siis ei avalda projekt kohalikule munitsipaalinfrastruktuurile ega -teenustele olulist survet.	Leevendusmeetmete vajadus puudub.
Kultuuripärand	Olulist mõju ajaloo- või kultuuripärandile ei ole tuvastatud. Objekti ega kaablikoridori piirides ning vahetus ümbruses ei ole kultuuripärandi seisukohalt olulisi objekte.	Töötatakse välja ja rakendatakse arheoloogiliste leidude avastamise protseduur, et valmistuda juhuslikeks leidudeks ja tagada, et tööd ei mõjutaks negatiivselt kultuuripärandi objekte ega -varasid.
Tarneahel	On võimalik oht, et projekti päikesepaneelide tarnijad kasutavad laps-/sunnitööjõudu. Ettevõtte on aga tarneahela direktor, kes vastutab kõigi hangete ja tarneahela riskide juhtimise eest, ning tarnijate käitumiskodeks, et tagada tarnijate tegutsemine kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste-, tööjõu- ja keskkonna miinimumnõuetega.	EBRD viib läbi tarneahela hoolsusanalüüsi PV-paneelide tarnijate jaoks nii Pihlaka 1 kui ka Pihlaka 2 projekti puhul. Hindamise tulemusel tuvastatud puuduste alusel koostatakse vajadusel parandusmeetmete plaan. Rakendatakse olemasolev ettevõtte tarneahela juhtimissüsteem, et maandada tarneahelas laps-/sunnitööjõu riske.

Keskkonna- ja sotsiaalseiret rakendatakse nii ehituse ajal kui ka kasutamise käigus. KC Energy nõuab, et oma ehitustöövõtjad jälgiksid oma tegevusega seotud asjakohaseid keskkonnaaspekte (nt tolmuheitmete vähendamiseks vajalike leevendusmeetmete rakendamine, mürataseme kontrollimine, lekete ja lekete vältimine, nõuetekohane liikluskorraldus jne). KC Energy E&S juht jälgib töövõtja keskkonna-, tervise-, ohutus- ja sotsiaalsete meetmete tulemuslikkust negatiivse mõju vältimiseks ning annab selle kohta aru.

6. KOMMUNIKATSIOON

6.1. Sidusrühmade Kaasamise Plaan

Projekti jaoks on koostatud sidusrühmade kaasamise plaan (SEP), mis määrab kindlaks asjaomased sidusrühmad, määratleb suhtluskanalid ja tulevased kaasamistegevused - tegevused mis tuleb läbi viia enne päikeseenergia projekti ehitamist ja mida tuleb rakendada kogu ehituse ja kasutuse vältel.

SEP eesmärk on võtta kokku meetodid, protseduurid, poliitikad ja tegevused, mida klient rakendab, et teavitada sidusrühmi ja õigeaegselt projekti võimalikest mõjudest ning võimaldada sidusrühmade kaasamine.

SEP sisaldab sidusrühmade ülevaattetabelit, kus on identifitseeritud kõik asjaomased sidusrühmad, kirjeldab üksikasjalikult kõige sobivamaid suhtluskanaleid ja strateegiaid, teabe avalikustamise nõudeid ja vastuvõetavaid kaebuste esitamise protsesse. Kui leidub sidusrühmi, keda SEP ei hõlma, näeb SEP ette viisi kuidas need

rühmad saavad KC Energy-ga ühendust võtta, et saada teavet projekti kohta ja olla lisatud sidusrühmade kaasamise programmi.

SEP sisaldab vahetut konsultatsiooni- ja kaasamistegevuste programmi, mis on vajalik praeguste sidusrühmadega seotud väljakutsete lahendamiseks, sisaldab samuti regulaarseid konsultatsiooni- ja avalikustamistegevusi kogu projekti elutsükli jaoks. Lisaks on SEP osaks projektipõhine kaebuste esitamise mehhanism, mille üksikasjad on toodud järgmises jaotises.

6.2. Kaebuste Esitamise Mehhanism

Tagamaks, et klient reageerib kõikidele muredele ja kaebustele, eriti mõjutatud sidusrühmadelt ja kogukondadelt, rakendatakse kaebuste esitamise mehhanism. Selles mehhanismis pööratakse erilist tähelepanu kaebuste lahendamise mehhanismi haldamisega seotud määratud töötajate koolitamisele. Kaebuste esitamise mehhanism võimaldab avalikkusel, valitsusvälistel organisatsioonidel, kohalikel elanikel ja muudel asjakohastel sidusrühmadel olla kaasatud projekti elluviimisega seotud väljakutsete lahendamisse. Kõigile projekti töötajatele, sealhulgas töövõtjatele ja alltöövõtjatele, on saadaval eraldi töötajate kaebuste esitamise mehhanism.

Käesoleva projekti jaoks välja töötatud SEP võimaldab esitada ka anonüümseid kaebusi. Kõikidest kaebustest, märkustest või muredest saab ettevõttele teada anda suuliselt (telefoni teel või isiklikult) või kirjalikult (posti või e-posti teel) või täites SEP-s sisalduva kaebuse vormi.

Kõik kaebused liigitatakse ja registreeritakse konfidentsiaalses kaebuste logis. Iga kaebus kantakse registrisse järgmise teabega:

- Väljakutse kirjeldus;
- Kaebuse esitajale tagastatud kättesaamise/kinnituse kuupäev;
- Tehtud analüüs ja korrigeerivate tegevuste kirjeldus (juurpõhjuste uurimine, parandusmeetmed); ja
- Lahendamise ja lõpetamise kuupäev / kaebuse esitajale tagasiside andmine.

Kaebuste kättesaamist kinnitatakse 10 tööpäeva jooksul alates nende esitamisest ja vastused antakse hiljemalt 30 tööpäeva jooksul. Kaebuse esitajatel on alati võimalik taotleda õiguskaitset vastavalt kohalikele seadustele ja määrustele.

7. KONTAKTINFO

Kontaktandmed üldiste päringute ja kaebuste esitamiseks on järgmised:

KC Energy Töötervishoiu- ja Tööohutuse Juht	
Nimi:	Mihkel Loorits
Adress:	Veskiposti 2, Tallinn, Estonia, 10138
Telefon:	+372 5565 3326

E-post:	mihkel.loorits@kaamos.ee
Veebisait:	www.kcenergy.ee